

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. ΠΕΑ. VII 8/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-30/3/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; ..*ἐν... ἀμφότερας...*.....

.....*ἔντερον... καί... κτηνοτροφίαν*.....

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; ...*ἔν... ἑνώμασαν... τεχνίται*.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εις αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

.....*(... ἐν... ὀλόκληρον... ἐκκαθά... γαιοκτήμονες*.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάται, ἐποχικῶς, δηλ. δια τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τριγητόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθία εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

ἔ.κ. ἐχρησιμοποιοῦντο... ἐργάται... δια... ἐν... φ... γαίαν... Ἀρχηγο... μισθ... οἰ... κ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

.....*ὄχι*.....

6) α) Οί νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ..*ἐν... καί... χωρία... ἑ...*.....

ἄλλοις... ἐν... κ... ἐν... κ...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ;

.....*ἑ... ἑ... ἑ...*.....

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

... Μ.έ. ... ζωϊκῆς ... κάπρου ... (δι' ὀργωσὶν βοῶν καὶ βοῶν) ...

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;

Μ.έ. ... τοῦ ... 1930

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

ἀρχαῖοι ... 1913

... μηχαναὶ ... 1950 ... ἐν γένει

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμηθεύεται αὐτοῦ;

... ἐξ ἀλάφης ... ἐξ ἀλάφης ... ἐξ ἀλάφης ... ἐξ ἀλάφης ...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χεῖρ	4. ἄξον	7. ...	10. πρᾶγμα
2. ...	5. ἀλαβὰρ	8. ...	
3. κολλητήριον	6. ὀπλοδότης	9. ...	

Χρησιμοποιεῖται ἔτιν ... ἔχρι 1910

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... ἀπὸ ... 1950

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἀπὸ ... 1910

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... ὄχι.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ὀ.π.σ. 1935. περίηλν.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
- Παναγιώτην... ο.κ. 11. Β. ο.σ. 1. Γκαρτζοί...
 ... Σημίτην... δ.ν. χρησιμοποιοῦνται... ζυγικόν.....
 ... ἄροτρον.....
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

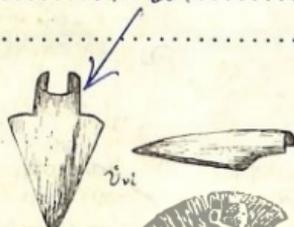
- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *δ.ν. χρησιμοποιοῦνται σήμερον ζυγικόν*
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφορές, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἦτο... μιᾶς... μορφῆς...
δ.ε.δ.

5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

ἔλαφῶς γυριστῆν καὶ κοίτην

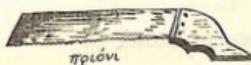
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

καὶ ἀρχῆς ὡς 1900
μὲν σιδήρῳ.

7) Ἔργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

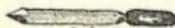
1) πριόνι, 2) ἀρίδι, 3) ξυλοφαί (ἀρνάρι)
4) σκεπάρνι

πριόνι

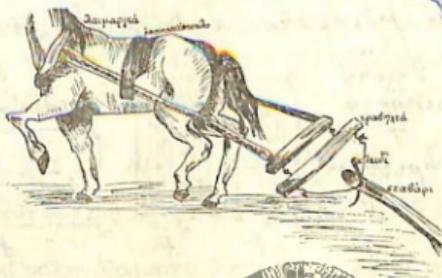
ἀρίδι

ρινι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ἔως... δύο... ζῶων.....
 ζα' ζῶα... ἔξωθεν... ἔως... ζωομ.... καὶ... ζωομ....
 δε' καὶ... ὁμοίαν... ἐπιπέδου... καὶ... τροχιλικῆς... ἐπὶ... ζῶων...
 ε' καὶ... ἑξ... ραχμῶν... καὶ... ζῶων... ἐπιπέδου... καὶ... τροχιλικῆς...

1 κεντρικῶς
 2 παχῆς κεντρικῶς
 3 παχῆς μερῶς

ζ'. Ἄροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργανος παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀλόγου ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) σπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν πόπον σας..... Περὶ... δύο... ζῶων... ἔως... δύο... ζῶων...
 ε' ἄνδρας... ἑπιπέδου... καὶ... ἑπιπέδου... καὶ... ἑπιπέδου... καὶ... ἑπιπέδου...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

δύο... κεντρικῶς... ἐπιπέδου... καὶ... κεντρικῶς... ἐπιπέδου...
 καὶ... κεντρικῶς...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... μ.ε.... ἀνταρξίαι,
κεντρικῶς... καὶ... καὶ... παχῆς...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

μ.ε... δύο... ζῶων... ἔως... δύο... ζῶων...
 ε'... καὶ... κεντρικῶς... ἐπιπέδου... καὶ... κεντρικῶς... ἐπιπέδου...

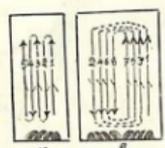
4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίαι) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

... *μ.ε' εὐ. διφύτρο... κατ' εὐθείαν... γραμμὴν... ὡς...
 ... σχεδιάγραμμα α'*

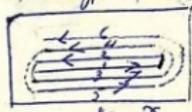
ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

... *μ.ε' εὐ. περισφύτρο... ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα β'*

Σχ. β' *θησοκ' ἠγορία'*

3' κατ' ὡς εὐ. σχεδιάγραμμα γ'

Σχ. γ' *ἀρσενικ' ἠγορία'*

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργωμάτων σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορῆς ἢ σποριῆς, ντάμιες, στασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

... *εὐ. ἠγορίαις*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν;

... *μ.ε' αὐλακίαν*

6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον;

... *εὐ. τῶνα... μ.ε... ἠανδῶνα*

7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργωμάτων (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑπό: καθέτως, πλάγιως, βαθιὰ κλπ.

εὐ... ὄργωμα... (αφῶτα)... ἠχαρῶτα

εὐ... διὰ χιμῶ... (δὲντρο ὄργωμα... (καθῶτα... -σταυρωτά)

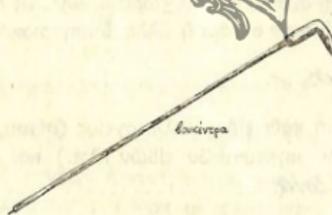
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

... μ.ε'. τ.π. ... ζ.ι.ο.π.π. ... πο.σ.θ.τ.η.μ.ε.π.π. ... ε'. ζ.ε' ...
 ἀ.η.ρ.ο.ν. τ.η.ς. ... β.ι.τ.ε.α.ς. ... χ.ο.υ.ρ.ι. ...
 ... ξ.ι.α.κ.η. → ... ζ.ω.ι.α. ...

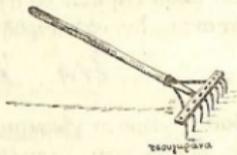
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... γ.ί.ν.ε.τ.α.ι. ... β.θ.ά.ρ.η.β.η.α. ... ὅ.τ.α.ι. ὀ.θ.ε.ρ. ...
 ... ν.ύ.τ.α.ι., ... ὅ.τ.α.ν. ... ὀ.χ.ι. ... δ.έν. ... γ.ί.ν.ε.τ.α.ι. ...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Γ.Ι.Ν.Ε.Τ.Α.Ι. Μ.Ε. Ζ.Ω.Ι.Α. ΑΘΗΝΩΝ

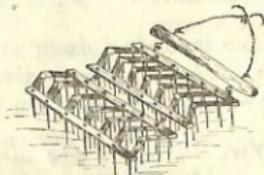
ἐνοείτερα

τρονιμάρια

ὁ β.θ.ά.ρ.η.β.η.α.ς. ἢ ὁ β.θ.ά.ρ.η.β.η.α.ς.

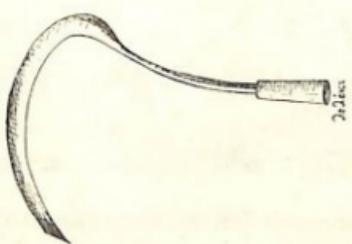
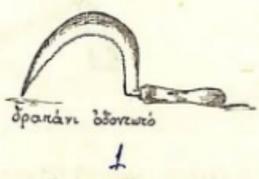

σβάρνα εἰτερίνα

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσαπί κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

..... μ. ε' δρεπάνι... ὀδοντωτό... ὡς... σχεδ... ↓

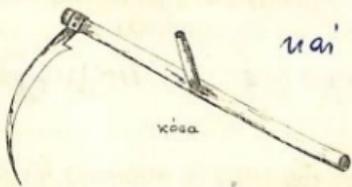
Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μ. ε' δρεπάνι.

καὶ μ. ε' κόσσα.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

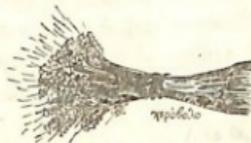
..... ὀδοντωτή... ὡς... ὀδοντωτή...
..... σχεδ... ↓

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

..... μ. ε' χεῖρα...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές.

..... ἀγκαλιές.

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τρόπου καὶ ποῖον ;

.. οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ... τῶν ...
 ...
 .. οἱ θερισταί (ἢ ἔρχονται) ἄλλοι θερισταί

2) Πώς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐξοπίης) ; Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χεῖμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεύ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τρόπον σας ὀνοματολογίαν)

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῆ ἡ μέση των) ;

..... παραμύθιον ... δὲν ... ἐφορῶσαν ... εἰς χεῖρα
 των ... ἔπειτα ... ἐφορῶσαν ... ἐφορῶσαν ... αἱ γυναῖκες ...
 εἰς τὴν ... ἐφορῶσαν ... χεῖραν των ... κ' ἄλλα

4) Ἐίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ;

..... *Συνῆδον... ἤρξιν... τοῦ... ἀπριλίου...*
..... *Δευτέραν... ἢ... Τετάρτην...*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

... *Ἐτραγουδοῦσαν... ἐκ'... γυκαίμης...*
.....
.....

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

..... *ἀφῆσαν... καὶ... ἀφῆσαν... εἰς... γυκαίαν... τοῦ...*
..... *μακαριῶ... τοῦ... τοῦ ἀποκατοῦ...*
..... *καὶ... ἔθιμον... τοῦ... Χριστοῦ...*
..... *Αὐτὰ... παραστρέφονται... ἐκκλῆδον... ἕως... ἀπο...*
..... *προλαίαν... καὶ... ὡς... κλη...*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... *Ἀμέσως... μετὰ... τοῦ... ἀπριλίου... ἀπὸ... δέν... ἦσαν...*
..... *μαζῶν... ἐπιμαζῶμενα... ἐδέκοντο... τοῦ... ἀσπύρου...*
..... *τοῦ... ἡλίου... ἢ... καὶ... ἐσομένον... αἰμέραν...*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.....

.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ.....

..... Ἐβυνθηθίζετο... σανόν... με' σανόν...
... και'... βίκου... Ἐκέρνεται... τὸ... φθινόπωρον,
... ξηραίνεται... τὸν... με' δρέπανον, ἔδνητο
... αὐτὸ... μαί... ἐπε... ἐξ...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.)... με' δρέπανον, ἐκέρνεται
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

.....
.....

- 3) Ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .. *Αωζάντο... έωί... τω. χωρογραφ. υφωί*
ζήσαντων, παύσινα... έδίνενα... ρ. ε. δ. φοαυαυα
αωδ... β'ισαγν... ε. αωδ. βραχυνω... βιζαφιδ.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

.. *Μεταγέρστω... εἰ, τὸ. αζάνι, ὅσον. τωδω. ὑπῆρ*
.. χ.ε.:

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινεὶς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

.. *θρυμκαταβασιν... εἰς... δωρόν.*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

.. *ὑπῆρχεν... ἀνέκαθεν... αζάνι.*

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

.. *χωριόκ.*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.. ἄλλα... ἀζήκια... ἀκύνια... εἰς... μίακ... ἀμογελέειαν.
 .. ἄλλα... εἰς... περιβοοίρας... ..

- 6) Ἐκ ποῦ ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

.. ἄρχεται... ἀρχὴς... ἀκύνια... καὶ... λήγει... ἀκύνια... Ἰωννίου
 ὑπερβολὴς καὶ κινεῖται ἐνδηκῶν —

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

.. Πλασιόμορον... ὑπερβολὴ... καὶ... ἀκύνια... ἀκύνια... ..

.. Πλασιόμορον... (δάπεδον... ἐστρωμένον... μὲ... ἀκύνια... ..)

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) ...

.. Πλασιόμορον... ἐπισκευάζεται... μὲ... ἀκύνια... ..
 .. ἀκύνια... καὶ... ἀκύνια... ..

... ? ἔξοι... τὴν... ἀκύνια... ἐπισκευάζεται... ἀκύνια... ..

.. διαμόρφωσις... ἀκύνια... καὶ... ἐπισκευάζεται... ἀκύνια... ..
 διαμόρφωσις... ἀκύνια... καὶ... ἀκύνια... ..

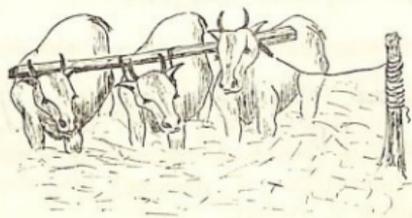
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

... ἐπισκευάζεται... ἀκύνια... ..
 .. ἀκύνια... ..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ἐπιβαλλόντο ὄρνια ἠέρι . ζῶν . ἀγῶν . ζα' . ἄμαμα . .
Ἐίματα . . . ἐνὸ ποντα . . . ἀνά . ἔξω . ἠρός . ζα' . ἠίβη . ζα'
ἔμαμα . . . μαί . . . ἀνθούτα . . . ἔα' . ζῶ . . . ἀμακίον . .

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινος στῦλος ὑψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρόλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον σῆμα τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

.....
.....
.....
.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

... 8 π. μ. ... 10 π. μ. ... ἠ. μ. ...
 ... 7 π. μ. ... 11 π. μ. ... 12 π. μ. ...
 ... 1 π. μ. ... 2 π. μ. ... 3 π. μ. ...

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῦνται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

... Π. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ...
 ... 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

φ. α. β. γ.

δουκράνι

δουκράνι ή διχάλι

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ;

Ναί

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).

... 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. ...
 ... 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. ...

Δια' ἄλογα

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἔργου δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τῆς ἀεικλείας

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο ἄνθρωπον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

21) Ποῦ ἐποποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε ἄνθρωπον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

~~Προσέτι...~~
 Πρ. σπῶ... λ' ἀφ' ἰ. β. γ. ... ζα'... Ζι' χυμῶ... οστ' Ζι.
 ... χ. ν. ι. ζα' δ. ε. ... ἔμαρτα... ζα. κ. β. ζαυρῶν. ι. κ. ...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

..... ε. ἴ. ζα' δ. υ. ρ. ἰ. α. κ. α. (ζι' χινα).
 λ. ἴ. χινα... Ζι' χ. ν. α. β. ρ. α.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῆ (ἀνέμιστ) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῆ;

..... κ. α. ι' δ. ν. ἰ. ρ. α. ... κ. α. ι' γ. ν. κ. α. ι. α.

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ;

..... λ. ἴ. χινα... κ. α. ζ. β. α. ζ. α. Ο. μαρτω...
 ... ἔ. η. τ. α. ν. ι. κ. ... δ. η. κ. υ. ρ. ἰ. ρ. α. ... ρ. ἴ. ... μαρτω...
 ... δ. ι. α' ζ. ἴ. α. ν. ... ἔ. ν. α' ... αὐτῶν ... ν. ἰ. η. ρ. ἰ. κ. ... α. φ. κ. ρ. ...
 ... τ. α. τ. ... μαρτω... ἄ. λ. χ. ι. ... ἴ. η. ρ. υ. κ. ... ε. ἴ. α. τ. κ. ... ρ. ἴ. κ. α.

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ε

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσηματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μετ' ἄνεμισμα ὄργανα, ἀποβαλλόμενα
 ἄδριμῶνι?

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

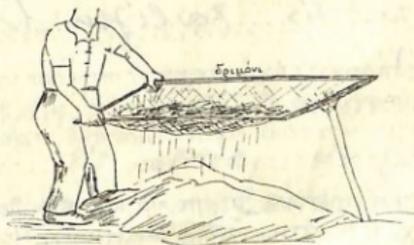
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιό δερμάτινο

κόβρος ἢ ἀρυλόγος

δριμόνι

νων με ὅπως διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετ' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... *Αἰ. ἕξκα. ὕψαι. ἀσπασμὸν καὶ ... κάρτα! ἐδ...
 .. δ. φινικίνεμα. ... νῆσ. γινκαμῶς. δια! .. ε. αρωθρον..
 .. Σμ. .. θυμαρσιδ:*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

... *Ν. αἰ! .. ε. κρησιζιζα. εἰς .. θυροῦ.
 .. αἰ. ἕξαζιζο. ... ζ. ζαα. ... αἰ. ζα. τιν. κωρε.
 .. ε. ι. ν. ? χαράσσεν. εἰς τὸ σωροῦ. ε. ζαυρῶς.
 ... ? ἐμπηγνύεται. δι! .. τὰ αὐτῶν. ζῶ. γ. ζα. α. ρι.*

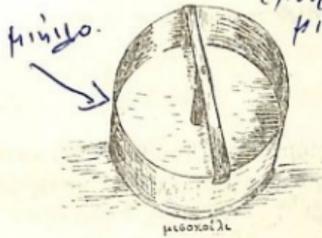
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

... *ἕ. ρ. κ. ε. ζ. ο. ... εἰς ... κωνδύμα. (κ. ο. δ. κ. α. λ. ε. ζ. ...
 .. ι. μ. ο. κ. ε. ζ. ι.)*

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις οκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

..? Αἰχνοφυλακία (διαιτήσις... ἀφροφύλαξις.)
 ... 1% οὐροφύλαξις... 1% αἰχνοφύλαξις... ἀφροφύλαξις... ἐνὶ κοιλίᾳ...
 μαζοφύλαξις... «Σπασμὸς»... ἐνὶ κοιλίᾳ... ἀφροφύλαξις... κοινότητος
 ἔμφραξις δὲ μὲ ἐνὶ κοιλίᾳ δοχεῖον γαλακτοφύλαξις
 μίμνη χωρητικότητι 10 οκάδων

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακίατικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μετρά των δημοτριακῶν (δνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

..... ἀφροφύλαξις 1%... Πύριον
 ἀφροφύλαξις 10%
 ἀφροφύλαξις... ἀφροφύλαξις... ἀφροφύλαξις
 ἀφροφύλαξις 1-5%

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ... εἰς... ἀφροφύλαξις... εἰς... ἀφροφύλαξις... ἀφροφύλαξις
 ... ἀφροφύλαξις... ἀφροφύλαξις... ἀφροφύλαξις

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

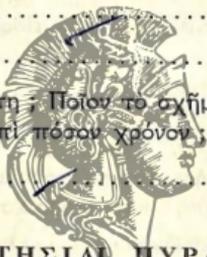
κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... Ἀποδομιώσσα... Χύθρα.....
 ἔντω... τῶν... οἰκιστῶν... εἰς... Σεχωριετον... κω-
 εν... μαζωμένον... 22... ζ. φάρμον...?

5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... εἰς τὰ... τὸ... ἀζμίνερα...

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... Ἐβωθρα... Α'... Β'... Κυριακή... Ἀπό-
 κριν... Ἐκκλήσια... καὶ... ἐκκλήσια...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

... Κυριακή... Ἐβωθρα... Ἐκκλήσια... Ἐκκλήσια...
 Ἐκκλήσια... εἰς... Ἐκκλήσια... Ἐκκλήσια...

Οὐρόρον - Ἐκκλήσια 30... 10)

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

..... *Δι. φ. α. κ. ό. σ.*

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος; ...

..... *Συνήδως Παιδιά*

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος;

..... *Συνήδως Παιδιά και Κοριττicia*

? Ξηρίοσε... υγίασαν... άπό τήν αὐτήν τῶν οίμιων

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*Πρό άλιγων υμίων... οί κεί... τῶν χωρίων... κώων
ἐν τῶ δόκω... τῶν φα... τῶν φωσίων... και... μετακίβρον
ἐς τῶν μαθοριόδία τῶν*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, εἴρηκα, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

..... *εἰς τῶν... τῶν ἀναρῶ... τῶν φωσίων... συζητήσαντες
νίσι, νίσι... λοιποί... και... τῶν χωρίων... και... ὑπό τῶν
αὐτῶν... χωρίων*

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... *Μ.ο.ο.ο* *ξυλα* *ἄχρηστ*

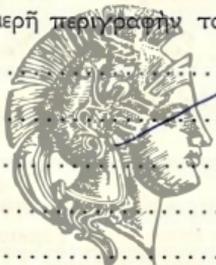
4) Καίονται (ἢ ἔκαίνοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... *ε. γ. ι.*

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

11)

α) Μίχρη το 1910 ξεπερρωσούντο βόες.
Ταύτα εσπερίετο ορίξ βύζου ύπερχότα
εις το νήρον τω άγυριά εν τω όωοιν
ένυμερζάντο δια έχονιον, υδφοκένν αιδ-
ζήτερα -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Όταν η άσπύτερα έμψυκτα υρείξ εν
βόν και έδέντο εν τω έρωτέρω βοός.
και ούτω τα βόες υρείεροντο και αιδί-
τον ποσάν υρείξ τω βύζου όόωσ υδφοκ-
ζήδη ή άσπύτερα ποσάν εν ήμψυδη

υ.ο.υ

Μίχρη το 1910 ξεπερρωσούντων ήρίων και
υδφοκ.

- Σήμερον άχωνιζονται μηχανοί

Α' α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Δια' ενοράν ωρωρίζοντο αι' ωεδιναι' έηται-
βες αι' οδοται' οταν έμινον εν άγραναδαίσει
ωρωρίζοντο δια' βοσημί ωοιηνών.

- Ένηφθόοντο και' έτοι- Έν έτος έωρη-
εργόοντο δια' ενοράν και' εν' όχι.

Έο' αδο' ενάφθοντο και' επέρρον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Καλαμαίῳ τῆς 10-4-70

Προς

✓ τῆς Αναπτυξιακῆς Ἀδελφότητος
(Κέντρον Ἑρευνῶν τῆς Ἑλληνικῆς
Λογοτεχνίας)
Ἐν Ἀθήναις

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΑΡΧΟΝΤΟΣ
ΠΡΟΞΕΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ

Ἀριθ. Πρωτ. 13

Ἐχόντες τὴν τιμὴν γὰρ ἀποδείξωμεν ὑμῶν
ἐνταμιῶν, δὲ ὡς ἐμπροσθερωμένων, ἐρωτηματολόγιον
ὑμῶν, διὰ γυμναστικὰ ἔργα τῆς καὶ ἑδμον τυρά,
διὰ τὰ καὶ ὑμῶν. -

Ἐπισημασθέντες

Κοινοποιεῖται ὑ.τ.α

Κε. Ἐπισημασθέντες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἄρμος

Ἐπισημασθέντες

ΠΡΟΞΕΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ